KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) 2023/1651

(2023. gada 17. maijs),

ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2019/2034 papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem par ieguldījumu brokeru sabiedrību īpašo likviditātes novērtēšanu saskaņā ar minētās direktīvas 42. panta 6. punktu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2019/2034 (2019. gada 27. novembris) par ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību un ar ko groza Direktīvas 2002/87/EK, 2009/65/EK, 2011/61/ES, 2013/36/ES, 2014/59/ES un 2014/65/ES ([1]), un jo īpaši tās 42. panta 6. punkta trešo daļu,

tā kā:

(1) Lai novērtētu pienācīgu likviditātes līmeni, kas ieguldījumu brokeru sabiedrībām būtu jāsaglabā, ir jānosaka kopīgi kritēriji nolūkā aplēst attiecīgās likviditātes vajadzības normālos un spriedzes apstākļos un noteikt, vai pastāv atšķirības starp ieguldījumu brokeru sabiedrību turēto likvīdo aktīvu līmeni un apzinātajām likviditātes vajadzībām.

(2) Uzskata, ka ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kas atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/2033 ([2]) 12. panta 1. punktā izklāstītajiem nosacījumiem, lai tās varētu kvalificēt kā nelielas un savstarpēji nesaistītas ieguldījumu brokeru sabiedrības, salīdzinājumā ar citām ieguldījumu brokeru sabiedrībām ir tikai ierobežots likviditātes risks. Tāpēc kompetentās iestādes saskaņā ar Regulas (ES) 2019/2033 43. panta 1. punkta otro daļu var atbrīvot šādas ieguldījumu brokeru sabiedrības no likviditātes prasības, kas noteikta minētās regulas 43. panta 1. punkta pirmajā daļā. Tomēr šis atbrīvojums ir fakultatīvs. Lai ņemtu vērā nelielas un savstarpēji nesaistītas ieguldījumu brokeru sabiedrības, kuras to kompetentā iestāde nav atbrīvojusi no minētās likviditātes prasības, būtu nesamērīgi šīm ieguldījumu brokeru sabiedrībām piemērot tādas pašas likviditātes prasības kā lielākām un savstarpēji saistītām ieguldījumu brokeru sabiedrībām. Tāpēc ir lietderīgi noteikt, ka kompetentajām iestādēm, kad tās novērtē likviditātes risku un likviditātes riska elementus, kas minēti Direktīvas (ES) 2019/2034 42. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā, būtu jānovērtē tikai likviditātes risks vai likviditātes riska elementi, kas izriet no minētajām darbībām un citiem faktoriem, kuri ir raksturīgi nelielām un savstarpēji nesaistītām ieguldījumu brokeru sabiedrībām un kuri, visticamāk, radīs būtisku likviditātes risku, uz ko neattiecas Regulas (ES) 2019/2033 Piektajā daļā noteiktās likviditātes prasības. Minētie faktori ietver portfeļa pārvaldības darbības, daudzpusējas tirdzniecības sistēmas darbību, kas definēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/65/ES ([3]) 4. panta 22) punktā, vai organizētas tirdzniecības sistēmas darbību, kas definēta minētās direktīvas 4. panta 23) punktā, kredītu un aizdevumu piešķiršanu ieguldītājiem, kā arī finansējuma risku un grupas struktūras atbilstību likviditātes riskam.

(3) Regulas (ES) 2019/2033 7. panta 3. punktā ir noteikts, ka Savienības mātes ieguldījumu brokeru sabiedrības, Savienības mātes ieguldījumu pārvaldītājsabiedrības un Savienības mātes jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības konsolidētā līmenī ievēro minētās regulas Piektajā daļā noteiktās likviditātes prasības. Savienības mātes ieguldījumu brokeru sabiedrība, Savienības mātes ieguldījumu pārvaldītājsabiedrība un Savienības mātes jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība konsolidētā situācijā var būt pakļauta likviditātes riskam vai likviditātes riska elementiem, kas ir būtiski un ko minētās likviditātes prasības nesedz vai pietiekami nesedz. Līdzīgi Savienības mātes ieguldījumu brokeru sabiedrība, Savienības mātes ieguldījumu pārvaldītājsabiedrība un Savienības mātes jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība konsolidētā situācijā var neatbilst Direktīvas (ES) 2019/2034 24. un 26. pantā noteiktajām prasībām, un ir maz ticams, ka citi administratīvi pasākumi piemērotā termiņā pietiekami uzlabotu Direktīvas

([1]) OV L 314, 5.12.2019., 64. lpp.

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/2033 (2019. gada 27. novembris) par prudenciālajām prasībām ieguldījumu brokeru sabiedrībām un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1093/2010, (ES) Nr. 575/2013, (ES) Nr. 600/2014 un (ES) Nr. 806/2014 (OV L 314, 5.12.2019., 1. lpp.).

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/65/ES (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/ES un Direktīvu 2011/61/ES (OV L 173, 12.6.2014., 349. lpp.).

(ES) 2019/2034 42. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētās kārtības, procesus, mehānismus un stratēģijas. Tāpēc kompetentajām iestādēm attiecībā uz šādām Savienības mātes ieguldījumu brokeru sabiedrībām, Savienības mātes ieguldījumu pārvaldītājsabiedrībām un Savienības mātes jauktām finanšu pārvaldītājsabiedrībām būtu konsolidēti jānovērtē, vai minēto sabiedrību likviditātes risks ir būtisks un vai uz to neattiecas likviditātes prasības, kas noteiktas Regulas (ES) 2019/2033 Piektajā daļā.

(4) Dažādas ieguldījumu brokeru sabiedrību darbības var dažādos veidos ietekmēt to likviditātes profilu. Aktīvu cenu vērtības izmaiņas var radīt zaudējumus un ietekmēt ieguldījumu brokeru sabiedrību bilances un likviditātes stāvokli, neraugoties uz to, ka šīs sabiedrības netur klientu aktīvus savā vārdā. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas sniedz portfeļa pārvaldības pakalpojumus, var būt jutīgas pret tirgus svārstībām, kas var radīt vai saasināt naudas plūsmas nesakritību starp ienākošajām naudas plūsmām no maksām, kuras parasti saņem reizi ceturksnī vai pusgadā, un izejošajām naudas plūsmām par saistību maksājumiem noteiktajā termiņā. Tāpēc attiecībā uz katru Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma A iedaļā uzskaitīto ieguldījumu pakalpojumu vai darbību ir lietderīgi precizēt kritērijus, kas kompetentajām iestādēm būtu jāņem vērā, novērtējot, vai ieguldījumu brokeru sabiedrības likviditātes risks vai likviditātes riska elementi ir pietiekami segti ar likviditātes prasību, kas noteikta Regulas (ES) 2019/2033 Piektajā daļā. Kompetentajām iestādēm jo īpaši vajadzētu būt pienākumam ņemt vērā tos ieguldījumu pakalpojumus vai darbības, kas ir visjutīgākās pret tirgus svārstībām, jo šādas svārstības nav prognozējamas gan laika ziņā, gan mērogā un var dažādos veidos ietekmēt likviditātes risku, tostarp lielākas drošības rezerves pieprasījumus, mazāku peļņu un samazinātas maksas.

(5) Ieguldījumu brokeru sabiedrības, kurām ir atļauts piešķirt kredītus vai aizdevumus ieguldītājiem kā papildpakalpojumu, ir pakļautas īpašam likviditātes riskam. Ieguldītāju parādu novēlota atmaksāšana var mazināt ieguldījumu brokeru sabiedrības spēju izpildīt savas saistības, un, likvidējot nodrošinājumus ar pasliktinātu likviditātes profilu, var samazināties likvīdu aktīvu izmantošana parastajās operācijās. Tādēļ kompetentajām iestādēm būtu jānovērtē paaugstinātais risks ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kas sniedz šādus pakalpojumus.

(6) Finansējums ir ieguldījumu brokeru sabiedrību galvenais likviditātes avots, un ierobežota vai apturēta piekļuve finansējumam var izraisīt ieguldījumu brokeru sabiedrību pakalpojumu pārtraukšanu, kam var būt negatīva ietekme uz tirgiem un klientiem. Ņemot vērā atšķirības starp ieguldījumu brokeru sabiedrību finansēšanu un noguldījumus pieņemošu kredītiestāžu finansēšanu un ņemot vērā to, ka šādu ieguldījumu brokeru sabiedrību piekļuve finansējumam noteiktos apstākļos var radīt riskus, ir jāprecizē elementi, kas kompetentajām iestādēm būtu jāņem vērā, nosakot īpašas likviditātes prasības šādām ieguldījumu brokeru sabiedrībām.

(7) Makroekonomiskās un ģeopolitiskās situācijas pasliktināšanās var novest pie tā, ka ieguldījumu brokeru sabiedrības saskaras ar nopietniem ierobežojumiem attiecībā uz piekļuvi finansējumam. Tādēļ kompetentajām iestādēm būtu jānovērtē, kā šāda pasliktināšanās varētu ietekmēt ieguldījumu brokeru sabiedrību finansējuma avotus, tajā skaitā starpbanku finansējumu un kredītlīnijas. Ņemot vērā minēto, ir jāprecizē elementi, kas kompetentajām iestādēm jānovērtē saistībā ar nelabvēlīgiem ārējiem notikumiem, kuru rašanās var palielināt ieguldījumu brokeru sabiedrību likviditātes risku.

(8) Lai kompetentās iestādes varētu noteikt, kuri operacionālie notikumi var būtiski ietekmēt ieguldījumu brokeru sabiedrību likviditāti, ir jāprecizē operacionālie notikumi, kas ieguldījumu brokeru sabiedrībām ir visbūtiskākie kā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 575/2013 ([4]) 324. pantā minētā zaudējumu notikumu veidu saraksta apakškopa.

(9) Paaugstināts likviditātes risks var izrietēt no reputācijas riska, kas savukārt var ietekmēt ieguldījumu brokeru sabiedrību darbības. Lai gan dažas reputācijas riska sekas nav viegli paredzamas, var paredzēt citas sekas, piemēram, ierobežotu piekļuvi tirgum vai piekļuvi darījumu partneru likviditātei. Tādēļ kompetentajām iestādēm būtu jānovērtē šādu paredzamu reputācijas riska seku ietekme uz ieguldījumu brokeru sabiedrību likviditātes risku.

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

(10) Ņemot vērā likviditātes riska iespējamo ietekmi uz ieguldījumu brokeru sabiedrības darbību, ieguldījumu brokeru sabiedrībām būtu cieši jāuzrauga šāds risks. Saskaņā ar Direktīvas (ES) 2019/2034 29. pantu ieguldījumu brokeru sabiedrībām ir jāievieš stingras stratēģijas, politika un procesi, tajā skaitā likviditātes riska uzraudzība un likviditātes nepietiekamības novēršana. Tādēļ ir jāprecizē, kas kompetentajām iestādēm būtu jānovērtē, lai izvērtētu ieguldījumu brokeru sabiedrību likviditātes riska pārvaldības un kontroles efektivitāti.

(11) Lai gan grupa var nodrošināt ieguldījumu brokeru sabiedrībai papildu likviditāti, šāda grupa var arī izmantot ieguldījumu brokeru sabiedrībai piederošus ievērojamus likvīdus resursus, izmantojot līgumus un citus aktīvu nodošanas mehānismus starp ieguldījumu brokeru sabiedrību, no vienas puses, un mātesuzņēmumu vai jebkuru citu grupas vienību, no otras puses. Tādēļ kompetentajām iestādēm būtu jānovērtē vispārējā grupas struktūra un jāapsver šādu līgumu un citu aktīvu nodošanas mehānismu iespējamā ietekme uz šādā grupā ietilpstošo ieguldījumu brokeru sabiedrību likviditātes risku.

(12) Šīs regulas pamatā ir regulatīvo tehnisko standartu projekts, ko Komisijai iesniegusi Eiropas Banku iestāde.

(13) Eiropas Banku iestāde veica atklātu sabiedrisko apspriešanu par regulatīvo tehnisko standartu projektu, kas ir šīs regulas pamatā, izvērtēja potenciālās saistītās izmaksas un ieguvumus un pieprasīja saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 ([5]) 37. pantu izveidotās Banku nozares ieinteresēto personu grupas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Likviditātes riska un likviditātes riska elementu novērtējums, kas pamato īpašas likviditātes prasības

1. Kompetentās iestādes, ņemot vērā ieguldījumu brokeru sabiedrības darbību apjomu, tvērumu un sarežģītību, rūpīgi novērtē Direktīvas (ES) 2019/2034 42. pantā minēto īpašo likviditātes prasību, nosakot likvīdo aktīvu atbilstīgu apjomu, kas ieguldījumu brokeru sabiedrībai jātur, lai segtu likviditātes vajadzības, kas izriet no tās darbībām. Kompetentās iestādes nosaka minēto summu, ņemot vērā visus riska faktorus, kas var ietekmēt ieguldījumu brokeru sabiedrības likviditātes pozīciju un radīt likviditātes deficītu, tajā skaitā šādus faktorus:

a) to, vai pastāv likviditātes risks, kas izriet no ieguldījumu pakalpojumu sniegšanas un darbībām un īpašiem papildpakalpojumiem, kas minēti šīs regulas 2. pantā;

b) to, vai pastāv likviditātes risks, kas izriet no finansēšanas resursu nepieejamības, kā minēts šīs regulas 3. pantā;

c) to, vai ir ārēji notikumi, kas ietekmē likviditāti, kā minēts šīs regulas 4. pantā;

d) to, vai ir darbības risks, kas ietekmē likviditāti, kā minēts šīs regulas 5. pantā;

e) to, vai ir reputācijas risks, kas ietekmē likviditāti, kā minēts šīs regulas 6. pantā;

f) to, vai ir likviditātes riska nepietiekama pārvaldība un kontrole, kā minēts šīs regulas 7. pantā;

g) ja ieguldījumu brokeru sabiedrība ir daļa no grupas – grupas struktūra un tās ietekme uz ieguldījumu brokeru sabiedrības likviditāti, kā minēts šīs regulas 8. pantā.

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK (OV L 331, 15.12.2010., 12. lpp.).

2. Attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kas atbilst Regulas (ES) 2019/2033 12. panta 1. punktā izklāstītajiem nosacījumiem, lai tās varētu kvalificēt kā nelielas un savstarpēji nesaistītas ieguldījumu brokeru sabiedrības, kompetentās iestādes novērtē faktorus un likviditātes riska elementus, kas minēti 1. punkta a), b) un g) apakšpunktā. Tomēr tā likviditātes riska novērtējumā, kas izriet no ieguldījumu pakalpojumu sniegšanas, kā arī no darbībām un īpašiem papildpakalpojumiem, kuri minēti 1. punkta a) apakšpunktā, var koncentrēties uz likviditātes risku, kas izriet no ienākumu zaudēšanas no portfeļa pārvaldības, likviditātes risku no daudzpusējas tirdzniecības sistēmas vai organizētas tirdzniecības sistēmas darbības, kuras definētas attiecīgi Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 22) un 23) apakšpunktā, un no kredītu vai aizdevumu piešķiršanas ieguldītājiem.

3. Novērtējot likviditātes vajadzības saskaņā ar 1. un 2. punktu, kompetentās iestādes veic visu turpmāk minēto:

a) ņem vērā visus elementus, kam var būt būtiska nelabvēlīga ietekme uz ieguldījumu brokeru sabiedrības likviditātes vajadzībām normālos un spriedzes apstākļos;

b) ņem vērā pieejamos vēsturiskos datus par laikposmu, ko tās uzskata par pietiekamiem, par visiem turpmāk minētajiem elementiem:

   i) neatbilstība starp likvīdiem aktīviem vai citiem likviditātes resursiem un likviditātes vajadzībām;

   ii) likviditātes spējas vēsturiskās tendences;

   iii) likvīdo aktīvu un likviditātes vajadzību novērotās būtiskās variācijas;

c) ņem vērā to, ka pastāv savstarpējo prasījumu līgumiskā ieskaita līgumi, uz kuriem attiecas Regulas (ES) 2019/2033 31. pantā paredzētie nosacījumi, vai citi riska mazināšanas mehānismi, kas efektīvi samazinātu iespējamo neto likviditātes izejošo plūsmu, kura ieguldījumu brokeru sabiedrībai ir pret centrālajiem darījumu partneriem, tīrvērtes dalībniekiem, kredītiestādēm vai citām ieguldījumu brokeru sabiedrībām;

d) nosaka, vai ieguldījumu brokeru sabiedrībai ir pamatoti procesi, mehānismi un stratēģijas, lai mērītu, uzraudzītu un pārvaldītu likviditātes risku, kā noteikts Direktīvas (ES) 2019/2034 24. un 26. pantā;

e) ņem vērā 1. punktā minēto faktoru iespējamo savstarpējo saistību;

f) pamato novērtējumu ar ticamu, precīzu un aktuālu informāciju.

Šā punkta a) apakšpunkta nolūkā spriedzes apstākļi ir tirgus spriedze un spriedze, kas raksturīga ieguldījumu brokeru sabiedrībai, ja finansējums var nebūt pieejams laikus vai rentabli.

4. Ja piemēro Regulas (ES) 2019/2033 7. panta 3. punktu, kompetentās iestādes piemēro šīs regulas 2.–7. pantu, novērtējot Savienības mātes ieguldījumu brokeru sabiedrības, Savienības mātes ieguldījumu pārvaldītājsabiedrības vai Savienības mātes jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības likviditātes riskus un likviditātes riska elementus, pamatojoties uz to konsolidēto stāvokli.

2. pants

Tā likviditātes riska novērtējums, kas izriet no ieguldījumu pakalpojumiem un darbībām un papildpakalpojumiem

1. Attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kas veic kādu no Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma A iedaļas 1) vai 2) punktā minētajām darbībām, kompetentās iestādes novērtē likviditātes vajadzību līmeni, kas jāsedz ar likvīdiem aktīviem, ņemot vērā visu turpmāk minēto:

a) klientiem sniegto pakalpojumu īpašās iezīmes, jo īpaši laika neatbilstību starp maksām, kas saņemtas no klientiem, un maksām, kas samaksātas tirdzniecības platformām par rīkojumu nosūtīšanu vai izpildi klientu vārdā;

b) likviditātes izejošā plūsma sakarā ar palielinātām maksām, ko iekasē par piekļuvi tirdzniecības platformām, vai mazāk labvēlīgām vienošanām, tajā skaitā ieguldījumu brokeru sabiedrības samazinātām kreditoru saistību dienām;

c) kavējumi attiecībā uz maksām, kas jāsaņem no klientiem.

2. Attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kas veic kādu no Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma A iedaļas 3) vai 6) punktā minētajām darbībām, kompetentās iestādes novērtē likviditātes vajadzību līmeni, kas jāsedz ar likvīdiem aktīviem, ņemot vērā visu turpmāk minēto:

a) dienas likviditātes riska novērtējums ieguldījumu brokeru sabiedrības tirdzniecības portfeļa pozīcijām;

b) likviditātes risks, kas izriet no attiecīgā instrumenta cenas izmaiņu riska, ko rada faktori, kuri saistīti ar tā emitentu vai pamatā esošā instrumenta emitentu, un no instrumenta cenas izmaiņām sakarā ar procentu likmju līmeņa izmaiņām vai ar plašām kapitāla tirgus izmaiņām, kas nav saistītas ar atsevišķu vērtspapīru īpašām iezīmēm;

c) ieguldījumu brokeru sabiedrības tirdzniecības darbību īpašās iezīmes, jo īpaši darījumu termiņu profils, iespējamais ilgtermiņa darījumu biežums un darījumu valūtas;

d) aktīvu apgrūtinājuma līmenis, sniedzamā nodrošinājuma iezīmes, jo īpaši tā termiņš un valūta, un tas, vai ieguldījumu brokeru sabiedrības darījumu partneri var atkārtoti izmantot vai tālākieķīlāt aktīvus, kas sniegti kā nodrošinājums;

e) dienas drošības rezerves līmenis, ko ieguldījumu brokeru sabiedrībai saskaņā ar līgumu var pieprasīt sniegt parastos un spriedzes apstākļos;

f) tas, vai ieguldījumu brokeru sabiedrībai ir pietiekami likvīdi aktīvi vai citi likviditātes resursi, lai uzturētu tirdzniecības darbības norēķinu neizpildes gadījumā vai pakalpojumu pārtraukšanas gadījumā pie glabātājiem vai naudas korespondentiem;

g) darījuma neveikšana norēķina datumā, par kuru panākta vienošanās, jo pārdevējs nepiegādā vērtspapīrus vai pircējs nepiegādā līdzekļus attiecīgajā laikā.

3. Attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kas veic kādu no Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma A iedaļas 4), 5) vai 7) punktā minētajām darbībām, kompetentās iestādes novērtē likviditātes vajadzību līmeni, kas jāsedz ar likvīdiem aktīviem, ņemot vērā visu turpmāk minēto:

a) ieguldījumu brokeru sabiedrības līgumiskās vienošanās par saņemtajām maksām saistībā ar klientu portfeļu darbības rezultātiem;

b) laika neatbilstība starp maksām, ko ieguldījumu brokeru sabiedrība saņem no klientiem, un maksām, ko ieguldījumu brokeru sabiedrība maksā pakalpojumu sniedzējiem, kuri īpaši saistīti ar to darbībām, tajā skaitā tirgus analīze, specializēti ziņojumi, vispārēja vai pielāgota portfeļa analīze un apkopošanas pakalpojumi;

c) ja ieguldījumu brokeru sabiedrība deleģē aktīvu pārvaldību – laika neatbilstība starp maksām, ko ieguldījumu brokeru sabiedrība saņem no klientiem, un maksām, ko ieguldījumu brokeru sabiedrība maksā deleģētajai finanšu vienībai;

d) ja cita finanšu vienība ir oficiāli deleģējusi aktīvu pārvaldību ieguldījumu brokeru sabiedrībai – laika neatbilstība starp maksām, ko ieguldījumu brokeru sabiedrība saņem no deleģējošās vienības, un izdevumiem, ko ieguldījumu brokeru sabiedrība maksā saistībā ar deleģēšanu;

e) līgumiskas vienošanās starp ieguldījumu brokeru sabiedrību un saistītajiem aģentiem, tajā skaitā maksājumu grafiks un atkārtošanās saistītajiem aģentiem;

f) kavējumi attiecībā uz maksām, kas jāsaņem no klientiem.

4. Attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kas veic kādu no Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma A iedaļas 8) vai 9) punktā minētajām darbībām, kompetentās iestādes novērtē likviditātes vajadzību līmeni, kas jāsedz ar likvīdiem aktīviem, ņemot vērā visu turpmāk minēto:

a) laika neatbilstība starp maksām, ko saņem no klientiem, un maksām, ko maksā pakalpojumu sniedzējiem;

b) kavējumi attiecībā uz maksām, kas jāsaņem no klientiem.

5. Attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kas sniedz Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma B iedaļas 2) punktā minēto papildpakalpojumu, kompetentās iestādes novērtē likviditātes vajadzību līmeni, kas jāsedz ar likvīdiem aktīviem, ņemot vērā visu turpmāk minēto:

a) klientiem piešķirto kredītu un aizdevumu neatmaksātās summas;

b) nodrošinājumu likviditātes profils un tirgus un juridiskie ierobežojumi to likvidācijai;

c) klientiem piešķirto saistību nepildīšanas gadījuma kredītu un aizdevumu neatmaksātās summas.

3. pants

No finansējuma izrietošā likviditātes riska novērtējums

Novērtējot ieguldījumu brokeru sabiedrības finansējuma avotu pieejamību un kvalitāti, kompetentās iestādes ņem vērā visu turpmāk minēto:

a) esošo finansējuma avotu pieejamība un piekļuve iepriekš noteiktiem ārkārtas finansējuma avotiem;

b) tas, vai šādi finansējuma avoti ir nodrošināti vai nenodrošināti;

c) šādu finansējuma avotu valūta;

d) neapgrūtināto aktīvu summa, kas būtu pieejama, lai iegūtu nodrošinātu finansējumu;

e) šādu finansējuma avotu dažādie termiņi atbilstīgi to tuvākajam termiņam un agrākajam datumam, kad tos var pieprasīt saskaņā ar līgumu;

f) ieguldījumu brokeru sabiedrības dienas naudas plūsmu traucējumu risks, ko rada ieguldījumu brokeru sabiedrības kredītiespēju pārtraukums;

g) citi ieguldījumu brokeru sabiedrībai piešķirtie, bet neizmantotie finansējuma avoti.

4. pants

Likviditāti ietekmējošo ārējo notikumu novērtējums

1. Kompetentās iestādes novērtē, vai ieguldījumu brokeru sabiedrības likviditātes līmenis ļautu tai turpināt izpildīt savu likviditātes prasību nelabvēlīgos makroekonomiskajos, mikroekonomiskajos un ģeopolitiskajos apstākļos, ņemot vērā visu turpmāk minēto:

a) nenodrošinātas finansēšanas spējas daļējs vai pilnīgs zudums, tajā skaitā piešķirtās vai nepiešķirtās likviditātes līnijas vai kredītlīnijas;

b) nodrošināta īstermiņa finansējuma daļēja vai pilnīga zaudēšana;

c) potenciāls pienākums atpirkt parādu vai pildīt ārpuslīgumiskas saistības.

2. Novērtējot 1. punktā minētos notikumus, kompetentās iestādes ņem vērā ar tirgu saistītus notikumus, īpašu spriedzi saistībā ar ieguldījumu brokeru sabiedrības aktīvu emitentu situāciju vai saistībā ar ieguldījumu brokeru sabiedrības finansējuma nodrošinātājiem, un to kombināciju.

3. Ja ieguldījumu brokeru sabiedrība ir daļa no grupas, kompetentās iestādes nosaka, kā 1. un 2. punktā minētie nelabvēlīgie apstākļi var ietekmēt visas grupas likviditātes situāciju un saskaņā ar 8. pantu veiktā novērtējuma secinājumus.

5. pants

Likviditāti ietekmējošā operacionālā riska novērtējums

Kompetentās iestādes novērtē jebkura turpmāk minētā operacionālā notikuma ietekmi uz ieguldījumu brokeru sabiedrības likviditāti:

a) ieguldījumu brokeru sabiedrības to sistēmu nepieejamība, ko izmanto, lai piekļūtu tirgum vai finansējuma avotiem;

b) pakalpojumu pārtraukšana kontu turētājiem un naudas korespondentiem;

c) ārēja vai iekšēja krāpšana;

d) kompensācijas un prasības, kas saistītas ar rīkojumu izpildes kļūdām.

6. pants

Likviditāti ietekmējošā reputācijas riska novērtējums

Kompetentās iestādes novērtē, kā ieguldījumu brokeru sabiedrības likviditātes risku var ietekmēt jebkurš no šādiem notikumiem, kas saistīti ar reputācijas zaudēšanu:

a) ieguldījumu brokeru sabiedrības piekļuve tirgum ir ierobežota;

b) darījumu partneri samazina ieguldījumu brokeru sabiedrības finansējuma avotus;

c) tirgus darījumu partneri samazina savus riska darījumus ar ieguldījumu brokeru sabiedrību ārpusbiržas operācijās.

7. pants

Likviditātes riska pareizas pārvaldības un kontroles novērtējums

Kompetentās iestādes novērtē, vai ieguldījumu brokeru sabiedrība ir ieviesusi likviditātes resursu stabilu un pareizu riska pārvaldību un kontroli, kā noteikts Direktīvas (ES) 2019/2034 24. un 26. pantā, ņemot vērā stratēģijas, politiku, procesus un sistēmas, kas ieviestas, lai uzturētu pienācīgus likvīdo resursu līmeņus, tajā skaitā visu turpmāk minēto:

a) likviditātes riska mērīšanas, pārvaldības un ziņošanas sistēmas un ieguldījumu brokeru sabiedrības pārvaldības sistēma, tajā skaitā tās riska pārvaldības funkcijas piemērotība;

b) visi riska mazināšanas pasākumi, tajā skaitā ieguldījumu brokeru sabiedrības tādu darbību samazināšana, kas prasa lielas izejošās naudas plūsmas, kredītlīniju izveidi, kapitāla palielināšanu naudā un aktīvu izmantošanu kā nodrošinājumu repo darījumos;

c) ieguldījumu brokeru sabiedrības atveseļošanas plāna stabilitāte, ja ir piemērojams pienākums izstrādāt un uzturēt atveseļošanas plānu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/59/ES ([6]) 5. panta 1. punktu.

8. pants

Ar likviditātes risku saistītās grupas struktūras novērtējums

1. Ja ieguldījumu brokeru sabiedrība ir daļa no grupas, kompetentās iestādes novērtē risku, ko rada likviditātes resursu pārmērīga koncentrācija starp grupas vienībām.

2. Kompetentās iestādes novērtē, vai ir ieviesti mehānismi, kas pieprasa ieguldījumu brokeru sabiedrībai nodot daļu vai visus likviditātes resursus jebkuram mātesuzņēmumam vai jebkurai citai grupas vienībai.

([6]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/59/ES (2014. gada 15. maijs), ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atveseļošanas un noregulējuma režīmu un groza Padomes Direktīvu 82/891/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 190. lpp.).

3. Kompetentās iestādes novērtē mehānismus, ko grupā izmanto, lai nodrošinātu ieguldījumu brokeru sabiedrībai piekļuvi tirgus vai finansējuma likviditātei vai mazinātu ieguldījumu brokeru sabiedrības likviditātes risku, un jo īpaši šādu mehānismu efektivitāti, pamatojoties uz to, vai minētie mehānismi ir oficiāli iepriekš sagatavoti nolīgumi.

9. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2023. gada 17. maijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN